

Jeg tror saaledes, at det, Alt vel overbeiet, dog ikke vilde være saa umuligt, at dette Thing kunde bringe noget Saadant ud af det foreliggende Forslag, at det kunde fyldestgøre i alt Fald dets Flertals Fordringer. Jeg har alt angivet mit eget Standpunkt. Jeg er ikke paa Korhaand sikker paa, at de Betæneligheder, jeg har fra det finantsielle Standpunkt, ville blive fjernede, og jeg kan derfor ikke udtale mig om, hvorvidt jeg eventuelt vil kunne give et saadant Forslag min Tilslutning. Jeg kan kun atter betone, at jeg har megen Sympathi for Grundtanken, og i og for sig vilde anse det for overmaade ønskeligt og overmaade vigtigt, om man kunde ad denne Vej efterhaanden forvandle den offentlige Fattigforsørgelse til en delvis selvberhvervet Alderdomsforsørgelse; thi, som jeg begyndte med at sige, det offentlige Fattigvæsen er efter min Formening Statssocialisme af den daarligste Art. Thi dens Princip er jo at give ligelig til Alle, skære Alle over en Kam, den Døgne og den Flittige, den Sparsommelige og den Ødsle, uden Hensyn til, hvad den Paagjældende selv har gjort for at sikre sig en Alderdomsforsørgelse eller muligvis endog saa har gjort for at forspilde den. Det spørger blot om det Gode: Hvad behøver den Paagjældende for at leve? Jeg kan tilføie, til hvad jeg sagde for om de nationaløkonomiske Betæneligheder, jeg havde, at jeg heller ikke herfra — lad mig sige det rent ud — har saa store Betæneligheder ved at tage de Velstaaendes Velstand i Beslag til Fordel for de daarlig Stillede og Ubesmidlede, og jeg tror, at det maa indrømmes, at de velstaaende Klasser ogsaa have viist fra deres Side økonomiske Velgjerninger i mange Retninger, og at der fra deres Side viises stor Medebønhed til at støtte den ubemidlede Befolkning og lette dens Kamp. Men hvad der for mig har nationaløkonomiske Betæneligheder, er alle Skridt, som kunne føre til at svække de Paagjældendes Bevidsthed om, at deres Raar og Skjæbne i sidste Instans væsentlig bestemmes af dem selv ved deres egen Virken. Det er netop det, den officielle Fattigforsørgelse gjør. Den betager dem i høj Grad denne Førestilling, hvorimod en Foranstaltning som den foreslaede efter min Mening i høj Grad vil bidrage til at vække Følelsen af, at de dog have det i væsentlig Grad i deres Haand selv at bestemme, hvad Raar de skulle have. Jeg vil derfor slutte med det Ønske, at dette Lovforslag virkelig maa blive undergivet en alvorlig Behandling. Naar det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) sluttede med et spørge, om det nu var en rolig Tid, hvori saadanne

Lovforslag kunde forhandles, vil jeg dertil svare: Nei, rolig anser jeg ganske vist ikke den nuværende Tid for at være, men der er eet Moment tilstede nu, som er ualmindelig gunstigt for en saadan Sags Behandling, og som jeg ikke haaber, skal komme mere tilstede i et saadant Omfang, og det er, at Thinget har en urimelig god Tid til at behandle et saadant Lovforslag.

Finantsministeren (Gstrup): Da jeg allerede ved Fremstøtningen af Lovforslaget udtalte, at jeg var forberedt paa, at der vilde fremkomme fra modsat Side to Hovedindvendinger mod Forslaget, den ene, at det var aldeles utilstrækkeligt, den anden, at det var aldeles utilstedeligt, har det naturligvis ikke kunnet overraske mig, at der i dette Thing er om Utilstrækkeligheden fremkommet saa stærke Udtalelser, som de, der høre Ud fra Flertallets Side. At den anden Indvending ikke er fremkommen med stor Styrke her, snarere kun er bleven antydet, har ikke kunnet overraske mig og neppe heller Noget her i Thinget; thi selvfølgelig sigtede jeg ikke til dette Thing, da jeg angav, at flige Indvendinger vilde fremkomme og maatte der tages Hensyn til. Heller ikke har det kunnet overraske mig, at man med stor Udførlighed og Omhyggelighed her har fremdraget formentlige Feil og Mangler ved Lovforslaget for derpaa at kunne støtte den Dødsdom, som efter min fulde Overbevisning har været fældet længe før den Tid. Det har ikke kunnet være overraskende for mig, om dette Forslag kom til at dele Skjæbne med saa mange andre og blev et Offer for Visnepolitikken. Jeg finder det imidlertid søreligt, at ogsaa et Forslag af den Bestaffenhed skulle blive Offer for Visnepolitikken, og jeg vilde finde det meget søreligt, om Forsøg, alvorlige Forsøg paa at løse en Opgave af den Betydning for Samfundet i Virkeligheden skulle standse indtil den Tid, hvor Befolkningen faar fuldt Die for, at den Politik, som det nuværende Flertal i dette Thing er slaaet ind paa, vel meger at ødelægge Meget, at standse megen nyttig Udvikling, men at den er fuldstændig magtesløs til at gennemføre noget Positivt, og efter min Overbevisning er fuldstændig magtesløs til at naae det, der skal være Hovedopgaven for den, nemlig det at gennemføre, hvad man i det senere Tid med et blidere Udtryk har kaldet „en videre Udvikling af Grundloven“, men som efter min Overbevisning er en Forandring af gennemgribende Betydning af selve Grundloven og som stedse vil møde den bestemteste Modstand fra deres Side, der med